Súd:	Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka:	5C/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7617211752
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Blažena Fedorková
ECLI:	ECLI:SK:OSSN:2019:7617211752.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v spore žalobcu Ľ. S., K.. XX.XX.XXXX, O. K. Z. X/X, W. K. B., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Prof. JUDr. Ján Klučka CSc. so sídlom Ku Potoku 4, Košice proti žalovanej Slovenskej republike v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava o zaplatenie sumy 4.383,38 Eur s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu škody ako nemajetkovej ujmy pre porušenie práva únie Slovenskou republikou vo výške 2.000,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca má proti žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 8.6.2017 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu peňažnú náhradu vo výške 35 % zo sumy, ktorou je príslušná časť žalobcovho služobného platu za každú začatú hodinu nad zákonom povolený limit pracovnej doby stanovenej v čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, ktorá ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 4.383,38 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca najskôr uplatnil svoj nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci z dôvodu nesprávneho prebratia smernice Európskej únie Slovenskou republikou - Ministerstvom vnútra SR, v dôsledku ktorej mu vznikla škoda. Poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 3 citovaného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci a pri výkone verejnej moci tiež nesprávnym úradným postupom, pričom zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť. Poukázal na rozsudok ESD C - 429/09 vo veci G. Fus (ďalej aj iba "Fus"), z ktorého podľa žalobcu vyplýva, že pokiaľ ide o nárok jednotlivca na náhradu škody spôsobenej verejným orgánom členského štátu EÚ, súdne uplatnenie nároku na jej náhradu nemôže byť podmienené či dokonca obmedzené procesnými či inými ustanoveniami vnútroštátneho práva členského štátu EÚ. Uviedol, že nebolo jeho povinnosťou podať žiadosť o predbežné prerokovanie nároku príslušnému ministerstvu, pretože by sa mu tým uprelo právo na súdnu ochranu a jej náhradu priamo garantované únio vým právom. Tým by sa v slovenskom právnom poriadku vytvoril stav podmienečného súdneho uplatňovania nároku na náhradu škody spôsobenej porušením práva garantovaného únio vým právom jednotlivcom napriek tomu, že takýto spôsob jeho uplatňovania únio vé právo nepozná, a preto ani neupravuje. K spôsobu výpočtu uplatnenej náhrady škody uviedol, že použil najbližšiu metódu výpočtu výšky spôsobenej škody analogicky použitím a prostredníctvom procesu výpočtu finančnej kompenzácie za služobnú pohotovosť. Škoda mu vznikla v dôsledku toho, že v rozpore s právom Únie bol nútený

pracovať nad rámec týždenného pracovného času s dôsledkom straty času odpočinku a bol nútený vykonávať služobnú povinnosť aj v rozsahu a v čase, ktorý presahoval dovolený rozsah týždennej pracovnej doby garantovanej úniȯvým právom, a teda na jeho ujmu. Trval na tom, že konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnou transpozíciou smernice nepredpokladá individuálny nezákonný postup alebo nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, transpozícia má povahu všeobecne záväzného právneho aktu. Služobná pohotovosť sa nezapočítava do týždenného pracovného času, čím dochádza k jeho prekračovaniu, a tým k porušeniu práva žalobcu podľa č. 6 písmeno b) Smernice a jeho nároku na náhradu takto spôsobenej škody.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril. Navrhol, aby súd konanie zastavil pre nedostatok procesných podmienok. Uviedol tiež, že služobný pomer príslušníka hasičského a záchranného zboru je typickým právnym pomerom štátnozamestnaneckým, teda verejnoprávnym a veci vyplývajúce z tohto služobného pomeru nemôžu byť prejednávané v občianskoprávnom konaní pred všeobecným súdom podľa § 7 ods. 1 C.s.p., ale patria do právomoci služobného úradu, ktorým je Ministerstvo vnútra SR, o všetkých mzdových nárokoch žalobcu má právomoc konať jedine služobný úrad ako zamestnávateľ žalobcu. Do právomoci súdu nepatrí zaoberať sa náhradným voľnom žalobcu, či jeho platovými náležitosťami. Ďalej žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti (s poukazom na ustanovenie § 17 C.s.p. podľa ktorého všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo. Keďže žalovaným je Slovenská republika, miestna príslušnosť všeobecného súdu bude určená súdom, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo. Ak žalobca namieta nesprávnu transpozíciu a aplikáciu smernice, túto má vykonať ústredný orgán štátnej správy. Keďže skutočnosťou, ktorá zakladá uplatnené právo, je podľa žalobcu nesprávna transpozícia a aplikácia smernice, ktorá patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR, je miestne príslušným súdom okresný súd, v ktorého obvode má ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za transpozíciu a aplikáciu namietanej smernice svoje sídlo. Keďže Ministerstvo vnútra SR ako orgán konajúci v mene žalovaného má svoje sídlo na Pribinovej 2, Bratislava, príslušným je Okresný súd Bratislava I. Namietal nesplnenie nevyhnutnej podmienky predbežného prerokovania nároku na náhradu škody na základe písomnej žiadosti poškodeného, ktorá je podmienkou uplatnenia nároku poškodeného na vecne a miestne príslušnom súde, a ktorá podľa jeho názoru splnená nebola. Náhrada nemajetkovej ujmy uplatnená a vypočítaná s poukazom na ustanovenie zákona ktoré upravuje mzdové nároky za služobnú pohotovosť nemajú oporu v právnom predpise, od ktorého odvíjajú žalobca svoj nárok, teda v zákone č. 514/2003 Z.z.. Poukázal na to, že predpokladom pre vznik škody je nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie. V danej veci nebol žiadnym príslušným orgánom konštatovaný nesprávny úradný postup žalovaného, ani žiadne právoplatné rozhodnutie žalovaného nebolo zrušené ako nezákonné. Žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, pretože všetky služby mal zhodnotené vo svojej mzde, neexistuje ani príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody, ale nebol naplnený ani predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu. Podľa názoru žalobcu štátnu službu príslušníkov Hasičského a záchranného zboru vykonávajúcich zásahovú činnosť možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice 89/391/EHS v č. 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS, pod pojem "osobitné činnosti služieb civilnej ochrany." Je významný medzi pojmami "transpozícia" a "aplikácia" Nesprávna aplikácia smernice by mohla založiť prípadný nárok na náhradu škody. Slovenská republika však podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nemôže niesť zodpovednosť za prípadnú nesprávnu aplikáciu smernice na pracovnoprávny vzťah žalobcu u jeho zamestnávateľa. Žalovaný preto namietol pasívnu legitimáciu Slovenskej republiky, ak by súd dospel k záveru, že žalobca podanou žalobou okrem uplatnenia nároku na náhradu škody v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice podľa zákona č. 514/2003 Z.z., namieta aj jej aplikáciu na konkrétny pracovnoprávny pomer žalobcu u jeho zamestnávateľa.

3. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.12.2018 žalobca upravil žalobu. Uviedol, že sa domáha náhrady škody vo výške 4.383,38 eur ako nemajetkovej ujmy spôsobenej porušením jeho úniȯvého práva, a nie v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. Použitie citovaného zákona je v tomto konaní vylúčené, nakoľko novela zákona č. 514/2003 Z.z. č. 412/2012 Z.z. ako aj judikatúra slovenských súdov nepovažujú legislatívnu činnosť Národnej rady SR za nesprávny úradný postup v zmysle § 4 tohto zákona. Poukázal na to, že analýza slovenského právneho poriadku potvrdzuje neexistenciu osobitnej právnej úpravy obsahujúcej náležitosti konania o náhradu škody spôsobenej porušením úniȯvých práv jednotlivcov a ani pravidlá použitím ktorých by sa dalo dospieť k stanoveniu výšky náhrady. Vychádzajúc z povahy škody, ktorá má nemajetkovú povahu, ako aj z podmienok jej uplatnenia je v slovenskom právnom poriadku možno použiť pravidlá týkajúce sa náhrady nemajetkovej ujmy fyzickej osobe v zmysle §§ 11-13 Občianskeho zákonníka, nakoľko tieto ustanovenia upravujú vzťahy obsahom aj účelom

najbližšie k náhrade škody žalobcu v dôsledku porušenia jeho úniového práva. Ustanovenie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka uvádza prípady kedy je možné s ohľadom na intenzitu zásahu priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch len demonštratívne. Nemožno preto túto možnosť spájať iba so zásahmi proti dôstojnosti fyzickej osoby a jej vážnosti v spoločnosti. Podmienky uplatnenia vnútroštátnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa občianskeho zákonníka sú v zásade identické s tými, ktoré sú obsiahnuté v režime úniovej zodpovednosti. Vzhľadom na procesnú absenciu ako úniovej tak aj špeciálnej vnútroštátnej právnej úpravy by sa mal postup súdu v konaní o náhradu škody spôsobenej žalobcovi porušením úniového práva spravovať existujúcemu vnútroštátnymi pravidlami.

4. Žalovaný k stanovisku žalobcu uviedol, že je rozdiel medzi škodou a nemajetkovou ujmou. Ani pri eurokonformnom ani extenzívnom výklade pojmu "škoda" sa nedá dospieť k výsledku, ktorý by umožňoval, aby bolo prostredníctvom súdnej moci ad hoc nahradená činnosť zákonodarnej moci. Smernica neobsahuje nijaké ustanovenia týkajúce sa náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže súd priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca, najmä ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti.

5. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 8C/49/2018 - 119 zo dňa 25.3.2019 súd pripustil zmenu žaloby žalobcu tak, že predmetom konanie je nárok žalobcu na náhradu škody ako nemajetkovej ujmy v sume 4.383,38 eur pre porušenie práva únie Slovenskou republikou. Urobil tak potom, ako žalobca pripustenie zmeny žaloby výslovne nežiadal, ale žiadal o "úpravu pôvodnej žaloby" čo súd podľa obsahu vyhodnotil ako zmenu žaloby.

6. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalobcu, svedka, oboznámením s obsahom listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav :

7. Predmetom súdneho sporu je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý mal žalobcovi vzniknúť porušením úniového práva a to konkrétne Smernice č. 2003/88/ES, článku 6, písm. b.) t.j. porušením práva na 48 hodinový pracovný čas, ktorý mu táto smernica garantuje. Žalobca ktorý je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru SR, vykonáva stálu službu v Spišskej Novej Vsi na ulici Brezovej č. 30 preukazoval v konaní, že pracuje nad limit stanovený a povolený právom Únie, pretože do fondu pracovného času sa mu nezapočítava čas pracovnej pohotovosti, čím sa zasahuje do jeho osobnostných práv.

8. Pôvodne žalobca požadoval peňažnú náhradu v zmysle § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z.z. formou doplatku vo výške 35 % , ktorý bol vypočítaný ako rozdiel peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. l písm. a) zákona 315/2001 Z.z. a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. l zákona č. 315/2001 Z.z. (50 % - 15 % =35 %). Doplatok vo výške 35 % žiadal za roky 2014 - 2017. Neskôr ponechal výšku nemajetkovej ujmy na úvahe súdu.

9. Zo žalobcom predložených listín (na č.l. 7 - 13 a č. l. 96) súd zistil, že za rok 2014 odpracoval nad povolený limit práva EÚ - 689,73 hodín služobnej pohotovosti nezapočítaných do fondu pracovného času, v roku 2014, odpracoval 691,10 hodín na limit a roku 2016- 665,84 hodín nad limit a v mesiacoch január a február roku 2017 - 108,33 hodín, čo spolu činí 2155,11 hodín. Peňažnú náhradu škody vyčíslil na celkovú sumu 4.383,38 eur.

10. Žalobca na pojednávaní uviedol, že ponecháva na úvahe súdu, v akej výške mu bude priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy. Uviedol, že je štátnym zamestnancom od roku 2009, teda pracuje pre štát, ktorý porušuje smernicu. Služobná pohotovosť sa realizuje od 22,30 hod. do 5,30 hod, v rámci 24 hodinového režimu. Pokiaľ majú nariadený výjazd, pohotovosť sa preruší, pretože v tom prípade vykonáva štátnu službu nadčasovú, za ktorú má zaplatené. Tvrdil, že je v práci, avšak do ním odpracovaného času sa služobná pohotovosť sa nezačleňuje. Tých 70 hodín, kedy musí byť fyzicky prítomný na pracovisku, nemá vedené vo výkone ale nachádza sa v akomsi vákuu. V podstate je v práci, teda nemôže odísť domov, ale pritom akoby v práci nebol. Zo 240 - 270 hodín mesačne má cca 70 hodín pohotovosť. Suma, ktorú požaduje, je vlastne vyčíslenie jeho práce nad 48 hodín. Štát si ho váži natoľko, že za pohotovosť dostáva finančné prostriedky, ktoré sú hlboko pod minimálnou mzdou. Je nútený byť v práci, ale za pracovnú pohotovosť nedostane ani finančné minimum. Pritom musí byť

v pohotovosti, aj keď má povolené si ľahnúť, nevyspí sa a pokiaľ je nariadený výjazd do dvoch minút v noci a do jednej minúty cez deň musí byť pripravený na zásah. Na pracovisku sú zapnuté vysielačky a tri telefóny, pričom 3 x do mesiaca je on ten, ktorý prijíma telefonáty, budí jednotku, usmerňuje a dáva pokyny k výjazdu. Tento stres vplýva na choroby hasičov. Keby pohotovosť bola rátaná do pracovného času, nemusel by byť toľko hodín v práci a mohol byť viac doma. Keďže je ženatý a má deti, mohol by sa venovať rodine, záľubám.

11. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že pokiaľ ide o rozvrh pracovného času, u žalobcu ako aj o započítavanie hodín odpracovaných žalobcom do fondu pracovného času, túto skutočnosť žalovaný nerozporuje, avšak všetko je to o vzťahu žalobcu a jeho zamestnávateľa. Tento stav trvá už pomerne dlhý čas, ale žalobca doteraz nevysvetlil, prečo sa obrátil na SR a nie na svojho zamestnávateľa. Uviedol tiež, že ak by aj neoprávnený zásah do práva žalobcu existuje, mal by sa domáhať upustenia od tohto zásahu, nie dožadovať sa náhrady v podobe finančného zadosťučinenia.

12. Svedok S. E. uviedol, že je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru SR a vykonáva štátnu službu v Košiciach. Služba je rozvrhnutá na rovnomernú a nerovnomernú službu. Nerovnomerná služba znamená, že sú príslušníci, ktorí sa zúčastňujú výjazdov a tí chodia do služby ráno o 7.00 hodine a končia na druhý deň ráno o siedmej. Služba je rozdelená na časť aktívnu a časť neaktívnu a na 17 hodín výkonu služby a zvyšok do 24 hodín. t. j 7 hodín je pohotovosť na pracovisku, ktorá sa mu však do pracovného času nezarátava. Tieto hodiny, kedy sú na pracovisku by mohli stráviť s rodinou a s kýmkoľvek. Takýto stav trvá od platnosti zákona č. 315/2001 Z.z. teda od roku 2001. Tvrdil, že v roku 2012 si hasiči založili odborový zväz a robili kroky, aby sa smernica rešpektovala, ale bez výsledku. Zdôvodnenie kompetentných bolo, že by museli prijať cca 1 500 hasičov, došlo by k zrušeniu malých hasičských staníc. Na hasičov bol vyvíjaný tlak, aby stiahli žaloby, že sa dospeje k tomu, že do práce budú chodiť častejšie a to každý deň na 8 hodín. Poukázal na to, že je žiadajú len aby sa im do pracovného času zarátal všetok čas strávený v práci. Príslušník hasičského zboru strávi na pracovisku veľa času nedobrovoľne, čo má vplyv na jeho psychiku.

13. Podľa článku 7, druhá, tretia veta Ústavy SR právne záväzné akty európskych spoločenstiev a európskej únie majú prednosť pred zákonmi SR. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa článku 120 ods. 5.

14. Podľa článku 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí, a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa článku 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

15. Minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času ustanovuje smernica európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

16. V článku 1 bod 2 smernice, táto rieši a.) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas, b.) určité aspekty nočnej práce, práce na zmeny a rozvrhnutie práce.

17. Článok 1 bod 3 smernice, táto sa vzťahuje na všetky odvetvia činnosti verejné a súkromné v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14,17,18 a 19 tejto smernice.

18. Podľa článku 2 ods.1 smernice pracovný čas je akýkoľvek čas počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť, alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou.

19. Podľa článku 6 písm. b.) Smernice členské štáty prijmú opatrenia na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

20. Podľa článku 16, písm. b.) smernice, členské štáty môžu ustanoviť pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce 4 mesiace.

21. Štátnu službu a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov Hasičského a záchranného zboru a príslušníkov Horskej záchrannej služby, upravuje zákon č. 315/2001 Z:z. o hasičskom a záchrannom zbore v platnom znení (ďalej len Zákona)

22. Podľa ustanovenia § 85 ods. l zákona č. 315/2001 Z. z. ("Zákon") služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

23. Podľa ustanovenia § 85 ods. 2 Zákona služobný čas príslušník je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

24. Podľa ustanovenia § 86 ods. 1 a 2 Zákona služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby aj na ňu bezprostredne nadväzujúcej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

25. Podľa ustanovenia § 91 ods. 1 Zákona štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času.

26. Podľa ustanovenia § 91 ods. 3 Zákona v kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

27. Podľa ustanovenia § 92 ods. 1 Zákona služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

28. Podľa ustanovenia § 97 ods. l písm. h) zákona č. 315/2001 Z.z. ako vykonávanie štátnej služby sa posudzuje čas náhradného voľna za štátnu službu nadčas a náhradného voľna za štátnu službu vo sviatok.

29. Podľa ustanovenia § 103 ods. 5 zákona č. 315/2001 Z.z., príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom, okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

30. Podľa ustanovenia § 122 ods. 1, ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z., ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. l určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu , a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

31. Ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada a) 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja, b) 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste jeho pobytu alebo na inom dohodnutom mieste, a 25 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja, c) 5 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného patu, ak ide o pohotovosť vykonávanú s možnosťou použitia mobilných prostriedkov spojenia, a 10 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

32. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

33. Podľa ustanovenia § 13 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať , aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo je vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej

ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

34. Podľa § 100 ods. 1, 2 a § 101 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101-110.) Na premlčanie sa prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná, a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. V prvom rade sa súd musel vyporiadať s obranou žalovaného a s jeho námietkami ohľadom nedostatku právomoci súdu, miestnej nepríslušnosti súdu, pasívnej vecnej legitimácie, nesplnenia podmienky predbežného prerokovania nároku a premlčania.

36. S námietkou nedostatku právomoci rozhodovania súdu vznesenou žalovaným (keďže plnenie úloh príslušníkmi Hasičského a záchranného zboru má verejnoprávny charakter a o všetkých mzdových nárokoch žalobcu má právomoc konať jedine služobný úrad ako zamestnávateľ žalobcu), sa súd nestotožnil, pretože žalobca si mzdový nároky neuplatňuje. Žalobca nežaluje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako svojho zamestnávateľa v pracovnoprávnej záležitosti (v zmysle zákona č. 315/2001 Z.z.), ale Slovenskú republiku - Ministerstvo vnútra SR ako garanta riadnej transpozície smernice Európskej únie do slovenského právneho poriadku. V prípade žalobcu nejde o spor mzdovej či pracovnoprávnej povahy medzi žalobcom a Ministerstvom vnútra SR ako jeho zamestnávateľom, ale o spor so Slovenskou republikou - zastúpenou Ministerstvom vnútra SR, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej porušením únioného práva nesprávnou transpozíciou smernice do zákona o hasičskom a záchrannom zbore. Z týchto dôvodov súd nevyhovel námietke žalovaného ohľadom nedostatku právomoci, keďže spor o náhradu škody z dôvodu porušenia únioného práva, patrí do právomoci súdu. Súd pritom vychádzal z ustanovenia § 3 C.s.p., ale a najmä z článku 144 ods. 1 Ústavy SR na základe ktorého vyplýva slovenským súdom povinnosť dodržiavať komunitárne právo tým, že sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní aj medzinárodnou zmluvou podľa článku 7 ods. 2, t.j. zmluvou o Európskej únii, Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva aj ostatnými prameňmi primárneho práva EÚ. Prednosť komunitárneho práva, jeho účinok ako aj inštitút zodpovednosti členského štátu vyplýva z judikatúry Súdneho dvora európskych spoločenstiev, ktorá vychádza predovšetkým zo zásady " pacta sunt servanta " a zo zásady komunitárnej lojality, ktoré sú zakotvené v článku 10 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, na základe ktorých sú členské štáty povinné prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie plnenia záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy alebo z činnosti inštitúcii spoločenstva a zdržať sa " akýchkoľvek opatrení" , ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov zmluvy" alebo ktoré by mohli ohroziť reálny účinok komunitárneho práva. Povinnosť aplikácie komunitárneho práva Súdny dvor vysvetlil po prvýkrát v prípade Simmenthal (106/77, 9.3.1978, Zb., s.629) v ktorom riešil dôsledky priamej aplikovateľnosti ustanovení komunitárneho práva v prípade, ak bola s nimi v rozpore vnútroštátna norma. Priama aplikovateľnosť komunitárneho práva v tomto prípade podľa Súdneho dvora znamená, že normy komunitárneho práva musia disponovať úplným účinkom a to rovnakým spôsobom vo všetkých členských štátoch počnúc od ich vstupu do platnosti a počas celého obdobia ich platnosti, akoby boli súčasťou právneho poriadku uplatniteľného na území jednotlivých štátov (bod 14 cit. rozsudku), pričom majú vyššiu právnu silu ako normy vnútroštátne. Znamená to, že vnútroštátna norma odporujúca komunitárnej norme nemôže byť právoplatne aplikovateľná. Súdny dvor zdôraznil, že každý vnútroštátny súd je ako orgán členského štátu v medziach svojich právomoci povinný aplikovať komunitárne právo ako celok, a chrániť práva, ktoré priznáva toto právo jednotlivcom tak, že nesmie aplikovať žiadne skoršie alebo neskoršie ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré sú v rozpore s komunitárnym právom (body 16 a 21 cit. rozsudku.) Zodpovednosť členského štátu v prípade porušenia komunitárneho práva je objektívna a absolútna a nemôže sa jej zbaviť za žiadnych okolností, ani sa z nej nemôže exkulpovať a to bez ohľadu na to, ktorý orgán konajúci v mene členského štátu škodu spôsobil. Súd poukazuje na bod 35 rozsudku ESD vo veci G. Fus (C 429/09) v zmysle ktorého: " článok 6 písm. b.) Smernice 2003/88/ES má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi". Vzhľadom na takúto formuláciu rozsudku ESD vystáva jediný právny záver, že jednotlivec si môže priamo v konaní pred vnútroštátnym súdom uplatniť právo, ktoré mu vzniklo porušením článku 6 písm. b.) Smernice 2003/88/ES.

37. K námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Spišská Nová Ves vznesenej žalovaným (nakoľko skutočnosťou, ktorá zakladá uplatnené právo je podľa žalobcu nesprávna transpozícia a aplikácia smernice, ktorá patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra, je miestne príslušný okresný súd, v obvode ktorého má ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za transpozíciou svoje sídlo), súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16NcC/9/2018 - 71 zo dňa 31.7.2018 bolo rozhodnuté, že na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 14Cpsr/10/2017 je miestne príslušný Okresný súd Spišská Nová Ves, pretože sa nejedná o individuálny pracovný spor, ale o nárok na náhradu škody ktorý mu spôsobil žalovaný. Posúdenie otázky, či bolo porušené právo žalobcu garantované mu právom únie, patrí súdu miestne príslušnému na konanie o náhradu takto spôsobenej škody podľa miesta vzniku škody, t.j. výkonu služobnej činnosti žalobcu, a nie súdu, v obvode ktorého má sídlo ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za transpozíciu smernice č. 2003/88/ES. Súd preto ako miestne príslušný vo veci konal.

38. Žalovaný namietal nedostatok pasívnej vecnej legitimácie. Žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje z porušenia úniového práva (nedodržanie 48 hodinového týždenného pracovného času, ktorý mu úniové právo garantuje) a nie z dôvodu, že Smernica č. 2003/88/ES nebola v jeho prípade správne použitá a preto je žalovaný v spore pasívne legitimovaný.

39. Súd mal tiež v konaní preukázané, že na daný prípad sa nevzťahuje zákon č. 514/2003 Z.z., pretože ide o prípad uplatnenia nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť porušením práva Európskej únie jej členským štátom priamo jednotlivcovi. Nárok jednotlivca je tak bez ďalšieho (tzn. bez splnenia akýchkoľvek ďalších podmienok, ktoré by jednotlivcovi stanovovala vnútroštátna právna úprava) uplatniteľný na všeobecnom súde členského štátu. Z uvedeného tak vyplýva, že súd nepovažoval za podmienku uplatnenia nároku na súde jeho predbežné prerokovanie v zmysle ustanovenia § 15 zákona č. 514/2003 Z.z..

40. Súd pripustil zmenu žaloby žalobcu, na jeho návrh zo dňa 20.12.2018 s tým, že predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody ako nemajetkovej ujmy v sume 4.383,38 eur pre porušenie práva únie Slovenskou republikou. Žalovaný namietol premlčanie nároku žalobcu. Je pravdou, že žalobca pôvodne v žalobe uviedol, že si uplatňuje nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., súčasne však nepochybne uviedol, že došlo aj k naplneniu podmienok zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi porušením jeho úniového práva podľa čl. 6 písm. b) smernice č. 2003/88 ES. Je nesporné, že analýza podmienok tejto zodpovednosti tvorí podstatnú časť žaloby zo dňa 8.6.2017 a jeho následných podaní. Až v podaní doručenom súdu dňa 20.12.2018 žalobca žiadal "upraviť svoju pôvodnú žalobu" tak, že si neuplatňuje nárok na náhradu škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. , ale domáha sa náhrady škody za porušenie jeho úniového práva (priznaného mu smernicou č. 2003/88/ES). Podanie žalobcu (úpravu pôvodnej žaloby) súd vyhodnotil ako návrh na zmenu žaloby a rozhodol o pripustení zmeny žaloby. Keďže však predmetom žaloby zo dňa 20.12.2018 je rovnaká výška náhrady škody (spresnená len tým, že ide o nemajetkovú ujmu) ako v pôvodnej žalobe zo dňa 8.6.2017, na základe opisu tých istých rozhodných skutočností a toho istého zdôvodnenia nároku ako v žalobe pôvodnej, vychádzajúc z 3 ročnej premlčacej lehoty, vznesenú námietku premlčania z dôvodu nároku na náhradu škody, (ktorú by žalobca mohol žiadať z iného skutkového základu), než aký uviedol v žalobe zo dňa 8.6.2017, súd vyhodnotil ako bezdôvodnú.

41. Námietka žalovaného, aby sa na daný prípad neaplikovala Smernica tiež nebola súdom zohľadnená, pretože ESD v Rozsudku Fus uviedol, že z rozsahu úpravy tejto smernice nie sú vyňatí ani hasiči. V bode 33 konštatuje, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48 hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa nadčasy, a od ktorej sa v prípade neprebratia článku 22 ods. 1 tejto smernice do vnútroštátneho práva nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, o ktorú ide vo veci samej, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. októbra 2004, Pfeiffer a i. C-397/01 až 103/01, s. I-8835, body 98 a100, ako aj Fuß, už citovaný, body 33 až 35 a 38). Otázku, či do rozsahu pracovného času možno zaradiť aj stav pracovnej pohotovosti pracovníkov (lekárov, hasičov) riešil Súdny dvor EU (ďalej len ESD) vo svojom rozsudku ESD C-429/09 z 25.11.2010 G. Fus tým, že potvrdil, že pracovná pohotovosť tvoriaca súčasť ich týždenného pracovného času v spojení s ďalším "riadnym" pracovným

časom nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas. Vo veci C-429/09 G.Fus týkajúcej sa pracovnej doby a právneho režimu pohotovosti u nemeckých hasičov ESD ďalej uviedol , že : "pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu "pracovný čas" v zmysle Smernice 2003/88/ES". V dôsledku toho právo Únie bráni vnútroštátnej právnej úprave stanovujúcej priemerný pracovný čas, ktorý vzhľadom na to, že zahŕňa obdobia pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby prekračuje týždennú hranicu upravenú v čl. 6 písm. b) uvedenej smernice (bod 25 Rozsudku ESD C-429/09 z 25.11.2010). Vo veci C-437/05 J. Vorel týkajúcej sa pracovnej pohotovosti lekárov na pracovisku Súdny dvor rovnako uviedol, že .. pracovná pohotovosť, ktorú pracovník vykonáva v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa musí považovať ako celok za "pracovný čas" v zmysle smernice 93/104/ES nezávisle od toho akú prácu dotknutá osoba skutočne vykonávala v priebehu pracovnej pohotovosti"(bod 27 Rozsudku ESD vo veci 437/05 z 11.1.2007). Vo veci týkajúcej sa právneho posúdenia režimu pohotovosti lekárskych záchranárov (C-397/01, Pfeiffer) ESD uviedol, že " ...časy pracovnej pohotovosti na pracovisku treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času" (bod 95 Rozsudku ESD C-397/02 z 5.10.2004). V dôsledku takého prístupu je zrejmé, že podľa ESD je rozhodujúcim faktorom pre posúdenie či sú naplnené charakteristické znaky pojmu pracovný čas v pohotovostnej službe, ktorú pracovník skutočne vykonáva na svojom pracovisku, skutočnosť, že je povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a by mu k dispozícii, aby v prípade potreby mohol okamžite poskytnúť primerané služby. Preto je tieto povinnosti potrebné považovať za výkon pracovnej činnosti pracovníka (Rozsudok ESD C-14/04, Dellas. bod 48, 58). Ďalej v bode 35 Rozsudku ESD C-429/09 konštatuje, že Súdny dvor už rozhodol, že členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) smernice 2003/88 tak, že uplatnenie tohto nároku pracovníkov na to, aby priemerný týždenný pracovný čas nepresahoval túto maximálnu hranicu, budú viazať na nejakú podmienku alebo ho určitým spôsobom obmedzia (pozri rozsudky Pfeiffer a i., už citovaný bod 99, ako aj Fus už citovaný bod 52). Okrem toho Súdny dvor tiež rozhodol, že článok 6 písm. b) smernice 2003/88 má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi (rozsudky Pfeiffera a i., už citovaný, body 103 až 106, ako aj Fuß, body 56 až 59). V bode 38 Rozsudku ESD C-429/09 Súdny dvor konštatuje, že za týchto podmienok má pracovník, ako je G. Fus, ktorého v zásahovej službe zamestnáva Stadt Halle, právo sa priamo dovolávať ustanovení článku 6 písm. b) smernice 2003/88 voči takému verejnoprávnemu zamestnávateľovi na účely dodržania práva na priemerný pracovný čas neprekračujúci 48 hodín, ktoré vyplýva z tohto ustanovenia (rozsudok Fus, bod 60).

42. Súd vykonal dokazovanie a dospel k názoru, že služobná pohotovosť, ktorú žalobca vykonáva nie je výkonom štátnej služby, nakoľko odráža len stav pripravenosti pracovníka na eventuálne vykonanie štátnej služby v prípade, že k nej bude povolaný. Ustanovenie § 122 zákona č. 315/2001 Z. z. potom upresňuje, že ak počas doby trvania služobnej pohotovosti došlo k vykonaniu štátnej služby, "takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas" (ods. 2) a § 91 ods. 1 zákona tiež uvádza, že "štátnou službou nadčas je aj služba, ktorú príslušník vykonáva počas určenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 2". Existujúca právna kvalifikácia služobnej pohotovosti sa premieta aj do spôsobu jej finančného odmeňovania, ktorý nemá povahu služobného platu. Ustanovenie § 103 zákona o hasičskom zbore výslovne uvádza, že zatiaľ čo služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v jeho odseku 1 (vrátane tarifného platu a jeho príplatkov), za výkon služobnej pohotovosti patrí hasičovi peňažná náhrada v štátnej službe (ods. 5 ustanovenia § 103 v spojení s ustanovením § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z.).

43. Žalobca listinnými dôkazmi, ale aj výpoveďou svedka p. S. E. v konaní ohľadom jeho týždennej pracovnej doby nad limit doby garantovanej únio̊vým právom preukázal, že dochádza k porušeniu práva Únie, že toto porušenie je dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti. Z judikatúry Súdneho dvora totiž jasne vyplýva, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu "pracovný čas" v zmysle Smernice. Otázka súvisiaca s pojmom "pracovný čas" v zmysle Smernice neponecháva priestor na akékoľvek pochybnosti o tom, že žalobca pracoval a doposiaľ pracuje nad stanovený limit v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice a že medzi porušením článku 6 písm. b) Smernice a ujmou, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času, na ktorý by mal žalobca nárok (ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením dodržaný) a ktorý by mohol využiť podľa vlastnej vôle, existuje príčinná súvislosť.

44. Na rozhodnutí žalobcu bolo, aké právne prostriedky ochrany osobnosti použije, či mu postačí konštatovanie porušenia jeho práv, alebo sa bude domáhať náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pôvodne požadoval žalobca náhradu škody, avšak zmenou žaloby sa domáhal ujmy, ktorá mu vznikla v nemajetkovej sfére, pričom výšku ujmy ponechal na úvahu súdu.

45. Súd konštatuje, že nemajetková ujma žalobcovi nevznikla tým, že pracovná pohotovosť je ohodnotená nižšie ako výkon v rámci pracovného času (Smernica uvedené nerieši), ale tým, že v dôsledku vnútroštátnej úpravy musel reálne fyzicky odpracovať viac, ako by bol povinný v tom prípade, ak by bola Smernica prebratá do zákona správne. Akékoľvek matematické výpočty vychádzajúce z výšky mzdy, resp. doplatku peňažnej náhrady, preto neboli pre súd vodidlom pre stanovenie výšky nároku. Pre rozhodnutie súdu bol dôležitý rozsudok ESD vo veci C 429/09 G. Fus a jednoznačné znenie Smernice z ktorých vyplynula povinnosť žalovaného k náhrade škody ako nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla.

46. Súd neopomenul, že náhradu ujmy v nemajetkovej sfére možno zabezpečiť len cez inštitút upravený v Občianskeho zákonníku, v ustanoveniach o ochrane osobnosti - § 11 a nasl.) a nie cez inštitút náhrady škody. Právo Európskej únie Slovenskú republiku zaväzuje v prípade porušenia čl. 6 písm. b) Smernice subjektu dotknutému takým porušením ujmu nahradiť. Následok takého porušenia však nemožno automaticky považovať za škodu (t. j. ujmu v majetkovej sfére podľa koncepcie škody a ujmy v slovenskom právnom poriadku). Kritériá na stanovenie výšky takej náhrady musia byť podľa ustálenej judikatúry ESD v súlade s princípmi ekvivalencie - rovnocennosti (podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov - bod 62 rozsudok Fus) a efektivity (nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady - bod 62 rozsudok Fus). Ako sa uvádza v rozsudku Fus v bode 93, v prípade neexistencie práva Únie v tejto oblasti je na vnútroštátnom poriadku dotknutého členského štátu, aby za predpokladu, že budú dodržané zásady ekvivalencie a efektivity, stanovil kritériá umožňujúce určiť rozsah náhrady škody, pričom odkazuje na rozsudok ESD Brasserie du Pécheur a Factortame. Z vyššie uvedeného vyplýva, že aj kritériá na stanovenie výšky takej náhrady musia byť analogicky "prepožičané" od ustanovení o ochrane osobnosti v OZ a nemožno automaticky, mechanicky a celkom formalisticky nahradiť žalobcovi jeho ujmu aplikujúc kritériá pre náhradu škody, pod ktorú náš právny poriadok náhradu nemajetkovej ujmy nesubsumuje.

47. Nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby, a do jej postavenia v spoločnosti. Takáto ujma sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby. Treba ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Náhrada nemajetkovej ujmy poskytuje najúčinnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je právo na súkromie a rodinný život. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Súd vo svojom rozhodnutí musí uviesť dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. I keď výška nemateriálnej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je určovaná základnými zákonnými kritériami, a to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami za ktorých k porušeniu práva došlo. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pritom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Samotná závažnosť ujmy v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd musí prihliadnuť aj na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo.

48. Žalobca skutočne do súčasnej doby vykonáva náročnú prácu nad čas povolený právom únie (v priemere 8 hodín týždenne nad limit stanovený právom Únie), ktorá vyžaduje aby bol nepretržite dostupný a plne k dispozícii svojmu zamestnávateľovi. Tým dochádza k zásahu do jeho práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj právo na rodinný život, teda právo utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Žalobca sa objektívne nemôže venovať rodine v rozsahu v akom by chcel, ale najmä nemôže zo svojim časom voľne nakladať, nemôže sa venovať svojim záľubám. Pre nedostatok času nemôže ani oddychovať, hoci relax je vzhľadom na

rizikovosť jeho práce nesmierne potrebný. Právo na odpočinok je u žalobcu permanentne niekoľko rokov porušované, napriek tomu, že plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života. Súd považuje pracovnú pozíciu žalobcu za vysoko zodpovednú, rizikovú a fyzicky aj psychicky náročnú.

49. Pri stanovení náhrady za zásahy žalovaného do nemajetkovej sféry žalobcu - práva na odpočinok, súkromie a rodinný život, súd prihliadal na kritéria uvedené v bode 95 Rozsudku Fus, a na závažnosť ujmy, ktorá mu takým (dostatočne závažným) zásahom vznikla, na následky takým zásahom vyvolané, okolnosti zásahu a v neposlednom rade aj na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je priznávaná všeobecnými súdmi v iných prípadoch, keď súdy aplikujú ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka.

50. Ako už bolo konštatované, práca žalobcu ako hasiča je nielen náročná a riziková, ale aj veľmi dôležitá, nakoľko v súčasnosti okrem požiarov zasahujú hasiči aj pri dopravných nehodách, hromadných haváriách, živelných pohromách, úniku nebezpečných, rádioaktívnych látok, množstve rôznych technických zásahov a rôznych záchranných prácach, pričom nezanedbateľná je aj ich osvetová činnosť ohľadom poučenia obyvateľstva a kontroly požiarneho zabezpečenia budov. O to viac sa javí potreba, aby žalobca ako hasič mal dostatok času na odpočinok, regeneráciu, súkromie, rodinný život, aby sa mohol venovať svojim záľubám, príp. aj aktivitám ktoré priamo, či nepriamo súvisia s výkonom jeho povolania. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobca má na primeranú finančnú náhradu v sume 2.000 eur nárok, nakoľko porušením práva Únie bolo (aj doposiaľ je) skutočne do jeho osobnostnej sféry zasiahnuté.

51. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol, pretože žalobca nepreukázal že by sa tento zásah negatívne odrazil napr. v jeho medziľudských vzťahoch alebo že by mal dopad na jeho zdravotný stav. Vzhľadom na absenciu takých "hmatateľných" následkov súd považoval sumu 2.000 eur, za primeranú. Zobral pritom v úvahu i skutočnosť, že žalobcom uplatnenú výšku súdy priznávajú v prípadoch zásahu práva na ochranu osobnosti spočívajúcom v porušení práva na súkromie a rodinný život, ku ktorému dochádza napr. aj v prípade ublíženia na zdraví či zverejnenia a šírenia difamujúcich skutočností, čo vzhľadom na intenzitu zásahu do osobnostného práva a následkov nemožno (zásadne) "ohodnotiť" rovnako.

52. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aplikujúc článok 4 ods. 2 základných princípov C.s.p. ako aj ustanovenie § 255 C.s.p, tak, že svedčí plne úspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %, (zo súdom priznanej sumy 2.000,- eur), pretože stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu. Žalobcu nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za (ne)predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov bolo treba v tomto prípade ustáliť, že základom bolo konštatovanie zásahu a vznik ujmy u žalobcu. Pritom súd odkazuje na nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99 a tiež na komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 926).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a)neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.